

B. Operationeel toezicht

1. Banken

In de loop van 2019 ging de aandacht van het operationeel toezicht op de Belgische banksector vooral uit naar de winstgevendheid van de sector, de levensvatbaarheid van bepaalde bedrijfsmodellen en de digitale transitie. Deze transitie brengt IT- en cyberrisico's met zich mee en vereist ook een voortdurende aanpassing van de toezichtsmethodologie.

Zowel het SSM als de Bank hebben in de loop van het verslagjaar stresstests uitgevoerd. Voor de zogenaamde belangrijke kredietinstellingen hadden deze tests betrekking op de gevoeligheid van hun liquiditeitsposities. Voor de kleinere Belgische banken betroffen ze de veerkracht van de solvabiliteitspositie bij ernstige schokken.

1.1 Cartografie van de sector

De Belgische bankpopulatie is in 2019 globaal stabiel gebleven en telde per einde jaar 104 instellingen. De brutowijzigingen illustreren evenwel de al jaren aanhoudende trend van gestage consolidatie in de Belgische banksector. Het ging daarbij niet alleen om overnames en fusies, maar ook om de omvormingen van Belgische dochters van banken uit de Europese Economische Ruimte (EER), die aparte rechtspersoonlijkheid bezitten, naar bijkantoren van deze buitenlandse kredietinstellingen, die geen aparte rechtspersoonlijkheid hebben.

Het aantal bijkantoren die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de EER nam in 2019 netto toe met één entiteit. Bruto werden vijf nieuwe vestigingen ingeschreven en werden er vier geschrapt. De meeste inschrijvingen en schrappingen hielden verband met de brexit: door de hervestiging in de EU van banken uit het Verenigd Koninkrijk, werden de Belgische bijkantoren van de Britse kredietinstellingen omgevormd naar bijkantoren van de op het continent hervestigde instellingen.

Tabel 17

Verloop van het aantal onder toezicht staande instellingen

(eindeperiodegegevens)

	2018	2019
Kredietinstellingen	105	104
Naar Belgisch recht	32	31
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een lidstaat van de EER	47	48
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de EER	8	6
Financiële holdings	6	8
Financiële dienstengroepen	5	4
Andere financiële instellingen ¹	7	7
Beleggingsondernemingen	32	34
Naar Belgisch recht	17	17
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een lidstaat van de EER	14	16
Financiële holdings	1	1

Bron: NBB.

¹ Gespecialiseerde dochters van kredietinstellingen en kredietinstellingen die aangesloten zijn bij een centrale instelling waarmee zij een federatie vormen.

Het aantal bijkantoren van banken uit derde landen nam af met twee instellingen waaronder een Indiase bank die voornamelijk actief was in de financiering van de Antwerpse diamantsector.

De wijzigingen in het aantal financiële holdings en financiële dienstengroepen zijn deels technisch van aard. De kwalificatie als financiële holding of financiële dienstengroep hangt namelijk af van het al dan niet aanwezig zijn van verzekeringsondernemingen

in de groep. Zo werd Anbang Belgian Holding, dat sedert de verkoop van Fidea nog enkel een bancaire dochter heeft (Bank Nagelmackers), geherkwalificeerd van financiële dienstengroep naar financiële holding.

Niettegenstaande de bancaire consolidatiebeweging werden er ook – weliswaar in aantal beperkte – initiatieven genomen om nieuwe banken met innovatieve bedrijfsmodellen in de markt te zetten, hetzij via de oprichting van een geheel nieuwe bank, dan wel via de overname en transformatie van een bestaande bank. Zo heeft de Bank in 2019 een verguningsaanvraag ontvangen voor de oprichting van een nieuwe coöperatieve bank, namelijk NewB ECV, die zich specifiek op het ethisch bankieren wil toelagen. Kenmerkend aan dit dossier is dat de aanvrager een beroep deed op de kapitaalmarkt via openbare aanbidding van coöperatieve deelbewijzen om het vereiste reglementair kapitaal op te halen, dat op minimaal € 30 miljoen werd vastgesteld. Het ophalen van het voornoemde minimumbedrag was immers niet alleen noodzakelijk om de nieuwe bank in staat te stellen tijdens de eerste jaren de aanvangsverliezen op te vangen en de kapitaalratio's te blijven naleven, maar vormde eveneens een lakmoesproef die de aanwezigheid van een zeker draagvlak voor het project aannemelijk maakt en die NewB ECV dus meer kans biedt om haar bedrijfsplan te realiseren. Het resultaat

Niettegenstaande de bancaire consolidatiebeweging werden er ook – weliswaar in aantal beperkte – initiatieven genomen om banken met nieuwe bedrijfsmodellen te lanceren

van de kapitaaloperatie haalde ruimschoots het vastgestelde minimum. Wat de procedure betreft, dient opgemerkt te worden dat de beslissing tot toekenning van een bankvergunning wordt genomen door de Europese Centrale Bank, nadat en indien de Bank daartoe een positief advies geeft.

Een ander initiatief was de transformatie van de Banca Monte Paschi Belgio, de toenmalige Belgische dochter van de Italiaanse moederbank, die na de overname door een private equity groep werd omgevormd tot Aion. Deze bank wil vanuit België met een digitaal platform gedifferentieerde pakketten van financiële producten en diensten aanbieden op basis van een abonnementsformule.

Het vergunnen van dergelijke *challenger banks* draagt bij tot een dynamisch en gediversifieerd bankenlandschap, maar is geen garantie op succes. Deze banken zullen na hun opstartfase moeten bewijzen dat ze hun groeipotentieel kunnen realiseren en dat hun bedrijfsmodel rendabel en duurzaam is, zodat ze hun plaats in het snel evoluerende bankenlandschap kunnen veiligstellen.

De Belgische populatie van de beleggingsondernemingen is stabiel gebleven, behoudens enkele wijzigingen in de bijkantoren, met name in de fondensector.

Tabel 18

Opsplitsing van de Belgische banken volgens de classificatiecriteria van het SSM

Belangrijke instellingen (SI's)	Minder belangrijke instellingen (LSI's)
<p>Met een Belgische moederonderneming</p> <ul style="list-style-type: none"> Argenta AXA Bank Belgium Belfius Degroef Petercam Dexia (financiële holding) KBC Groep – KBC Bank, CBC <p>Met een niet-Belgische moederonderneming die ressorteert onder het SSM</p> <ul style="list-style-type: none"> BNP Paribas Fortis, bpost bank Beobank, Banque Transatlantique Belgium ING Belgium MeDirect Bank Puilaetco Dewaay Private Bankers Santander Consumer Bank <p>Met een niet-Belgische moederonderneming die noch onder het SSM, noch onder het recht van een lidstaat van de EER ressorteert</p> <ul style="list-style-type: none"> Bank of New York Mellon 	<ul style="list-style-type: none"> Aion Anbang Groep – Bank Nagelmackers Byblos Bank Europe CPH Crelan Groep (Crelan, Europabank) Datex Groep – CKV Dierickx-Leys ENI Euroclear FinAx Groep – Delen Private Bank, Bank J. Van Breda Shizuoka Bank United Taiwan Bank Van de Put & C° vdk bank

Bron: NBB.

In het eurogebied wordt het banktoezicht uitgeoefend door het SSM, dat gestoeld is op samenwerking tussen de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale banktoezichthouders. De ECB oefent rechtstreeks toezicht uit op alle instellingen die als belangrijk worden beschouwd (*significant institutions* – SI's) en wordt hierin bijgestaan door de nationale toezichthoudende autoriteiten. Deze laatste blijven rechtstreeks toezicht uitoefenen op de minder belangrijke instellingen (*less significant institutions* – LSI's), waarbij de ECB weliswaar de mogelijkheid behoudt om het rechtstreeks toezicht op die instellingen over te nemen wanneer dat gerechtvaardigd is voor de consistente toepassing van haar toezichtsnormen.

Wat de SI's betreft, nam de Bank in 2019 deel aan 13 gemeenschappelijke toezichtsteams (*joint supervisory teams* – JST's) die onder de leiding van de ECB toezicht uitoefenen op de belangrijke Belgische instellingen, namelijk zowel Belgische banken met een Belgische moederonderneming, als in België gevestigde dochterondernemingen van niet-Belgische moederondernemingen die ressorteren onder het SSM, of nog, in België gevestigde banken met een niet-Belgische moederonderneming die niet ressorteert onder het recht van een lidstaat van de EER.

De groep van de Belgische LSI's telt 16 lokale en/of gespecialiseerde banken. Dit aantal komt op 20 als ook de financiële holdings van de minder belangrijke instellingen worden meegeteld.

Op 25 oktober 2019 maakte Crelan bekend dat zij een akkoord met AXA Groep had gesloten om AXA Bank Belgium over te nemen. Als deze transactie wordt goedgekeurd door de toezichthouders, wordt het nieuwe geconsolideerde geheel een belangrijke instelling onder rechtstreeks toezicht van de ECB.

1.2 Toezichtsprioriteiten

De toezichtsprioriteiten worden bepaald door de algemene sectorale risicoanalyses van de Bank en het SSM te combineren met de ondernemings specifieke risico's. Thema's die prominent op de agenda van het SSM en de Bank staan, zijn de rendabiliteit en de duurzaamheid van de bedrijfsmodellen in een context van lage rente en digitale transitie, de IT- en cyberrisico's, de brexit-gerelateerde risico's, alsook de meer klassieke risico's: het kredietrisico, inzonderheid wat de hypothecaire en consumentenkredieten betreft (voorwaarden, prijszetting, aanvaarding van risico), het operationeel risico, de bestrijding van witwassen van geld en de financiering van terrorisme, ...

Eén van de prioriteiten van de Bank is om de toezichtsmethodologie en -instrumenten gelijke tred te doen houden met de digitale transitie die de bankensector momenteel doormaakt. In dit verband heeft de Bank een intensief opleidingsprogramma opgezet om haar toezicht medewerkers te bekwalamen in de analyse van de impact van de digitalisering op het bedrijfsmodel en de organisatie van de banken, evenals van de IT- en cyber risico's die zij lopen.

Eén van de prioriteiten van de Bank is om de toezichtsmethodologie en -instrumenten gelijke tred te doen houden met de digitale transitie

Daarnaast heeft de Bank ook een programma uitgewerkt om nieuwe technologieën te identificeren die de analyse van grote hoeveelheden toezichtsdata, zowel kwalitatieve als kwantitatieve, kunnen ondersteunen, en de effectiviteit van het toezicht kunnen vergroten. In dit verband werkt de Bank samen met gelijkgestemde collega-toezichthouders, om te bekijken hoe en waar vooruitgang kan worden geboekt.

KADER 11

Stresstests

SSM-stresstest 2019

In het kader van het SSM heeft de ECB in 2019 stresstests uitgevoerd om de gevoeligheid van de liquiditeitspositie van de banken in het eurogebied te analyseren. De Belgische kredietinstellingen die rechtstreeks onder het toezicht van het SSM staan¹, namen deel aan de oefening.

Het doel was om te analyseren in welke mate de banken bestand zijn tegen hypothetische schokken die gekalibreerd waren op basis van de prudentiële ervaringen van het SSM bij recente idiosyncratische crisisgebeurtenissen. De oefening omvatte een ongunstig scenario en een extreem scenario, die beide schokken bevatten waarvan de impact aanhield gedurende zes maanden na de referentiedatum van 31 december 2018. De duur van zes maanden is langer dan de periode van één maand die voor de reglementaire dekkingsratio voor de liquiditeit op korte termijn (liquidity coverage ratio – LCR) wordt gehanteerd.

De resultaten lieten een over het algemeen comfortabele liquiditeitspositie zien voor alle instellingen die deel uitmaakten van de steekproef. Bijna de helft van de banken rapporteerde een 'overlevingsduur' van meer dan zes maanden bij een ongunstige schok en meer dan vier maanden bij een extreme schok. Bij slechts 11 banken was de overlevingsduur minder dan twee maanden bij een extreme schok. De overlevingsduur is het aantal dagen dat een instelling aan haar verplichtingen kan blijven voldoen met de beschikbare geldmiddelen en activa, zonder toegang tot de financieringsmarkten. De lange overlevingsduur in het geval van de schokken die in de oefening werden gesimuleerd, zou de banken voldoende tijd moeten geven om hun noodfinancieringsplannen in werking te stellen.

De mate waarin de Belgische banken bestand zijn tegen de schokken is bevredigend gebleken: hun overlevingsduur is vergelijkbaar met of zelfs hoger dan het gemiddelde van alle banken die deel uitmaakten van de steekproef. De tests hebben echter de aandacht gevestigd op een aantal punten die

¹ Dochterondernemingen van belangrijke instellingen (zoals BNP Paribas Fortis en ING België) hebben indirect deelgenomen via hun moederonderneming.

verband houden met de afhankelijkheid van minder stabiele financieringsbronnen met kortere looptijden, zoals interbancaire deposito's en deposito's van ondernemingen enerzijds en de afhankelijkheid van de wholesalemarkten anderzijds. Omgekeerd bleek de weerstand van de custodian banks groter te zijn door de over het algemeen ruimere liquiditeitsbuffer, die grotendeels inherent is aan hun bedrijfsmodel.

Een ander aandachtspunt is de afhankelijkheid van sommige banken van de valutamarkt, wat tot uiting komt in een kortere overlevingsduur wanneer die berekend wordt in sommige buitenlandse valuta's, met name de Amerikaanse dollar. Sommige buiten het eurogebied gevestigde dochterondernemingen hebben een relatief korte overlevingsduur en zijn voor de financiering afhankelijk van hun moederonderneming, wat tot spanningen kan leiden in het geval van een liquiditeitscrisis. De beheerpraktijken, die van doorslaggevend belang zijn tijdens een liquiditeitscrisis, zijn voor verbetering vatbaar, met name wat betreft het vermogen om bepaalde activa te mobiliseren om de liquiditeitsbuffer te versterken.

De resultaten hadden geen directe invloed op de kapitaalvereisten van de instellingen. Ze hebben meegewogen bij de beoordeling van de governance en het liquiditeitsrisicobeheer. Deze beoordeling heeft uiteindelijk geleid tot individuele kwantitatieve en kwalitatieve maatregelen, met name in het kader van het SREP (Supervisory Review and Evaluation Process – proces van prudentiële toetsing en evaluatie). Zo zullen sommige banken hun beheerpraktijken moeten verbeteren, terwijl aan andere banken zal worden gevraagd hun vermogen om hun liquiditeitsbuffer te activeren, te versterken.

De meeste Belgische banken hebben de gevraagde gegevens tijdig geleverd en deze gegevens waren van aanvaardbare kwaliteit. De tests hebben echter problemen aan het licht gebracht met de kwaliteit van de gegevens die in het kader van de prudentiële rapporteringen werden verstrekt door sommige instellingen. Op grond van de bevindingen van de oefening zal de kwaliteit van de prudentiële rapportering in de toekomst kunnen worden verbeterd.

NBB-stresstest met betrekking tot de kapitaalpositie van de LSI's

In 2019 heeft de Bank een stresstestoefening uitgevoerd bij de tien LSI's die tijdens het verslagjaar werden onderworpen aan een SREP. De bedoeling van deze stresstest was om na te gaan of de instellingen over voldoende kapitaal beschikken om verliezen op te vangen als gevolg van een aantal hypothetische, ongunstige macro-economische en financiële schokken en, indien nodig, om een extra kapitaalbuffer aan te bevelen.

Hoewel deze oefening een Europese dimensie heeft – de gemeenschappelijke scenario's worden geleverd door de ECB en alle nationale stresstest oefeningen moeten aan een aantal principes voldoen – behoudt de Bank de nodige flexibiliteit om rekening te houden met de specifieke kenmerken van de deelnemende LSI's. Zo heeft zij ervoor gekozen een ruime waaier aan risicofactoren te analyseren, zodat alle instellingen voldoende stress ondervinden, ongeacht hun bedrijfsmodel. Daar staat tegenover dat de nodige proportionaliteit werd ingebouwd door minder gedetailleerde gegevens te gebruiken en een vereenvoudigde methodologie te hanteren in vergelijking met de tweejaarlijkse EBA-stresstest oefening waaraan de LSI's moeten deelnemen. De werkdruk voor de LSI's werd verder beperkt door hen enkel aanvullende informatie te vragen over hun uitgangspositie in december 2018, op basis waarvan de Bank projecties heeft gemaakt voor de jaren 2019-2021.

De resultaten van de stresstest werden niet gepubliceerd, maar werden wel besproken met de LSI's en werden gebruikt als input voor de bepaling van hun kapitaalvereisten in het kader van het SREP.

2. Verzekeringsondernemingen

De lagerenteomgeving zet het levensverzekeringsbedrijf onder druk, hetgeen de Bank er in 2019 toe heeft aangezet om bijzondere aandacht te besteden aan een zeker aantal ondernemingen.

Het operationeel toezicht op de verzekeringsondernemingen was onder meer gericht op de jaarlijkse rapporteringsstaten die de ondernemingen aan de Bank bezorgen. Er werd ook bijzondere aandacht besteed aan de verdere behandeling van de dossiers die bij de Bank werden ingediend in het kader van de brexit, aan de markt van de aanvullende individuele ziektekostenverzekeringen, aan het cyberrisico en InsurTech en aan de medewerkingsopdracht van de erkend revisor. De Bank heeft tevens een stresstest uitgevoerd voor een zeker aantal verzekeraars.

2.1 Cartografie van de sector

Verzekeringsondernemingen

Eind 2019 oefende de Bank toezicht uit op 81 ondernemingen. Het aantal onder toezicht staande

Tabel 19

Verloop van het aantal onder toezicht staande ondernemingen¹

(eindeperiodegegevens)

	2018	2019
Actieve verzekeringsondernemingen	67	66
In <i>run-off</i> geplaatste verzekeringsondernemingen	1	1
Herverzekeringsondernemingen	31	31
waarvan:		
Ondernemingen die tevens als verzekeringsonderneming actief zijn	29	29
Overige ²	12	12
Totaal³	82	81

Bron: NBB.

1 Eind 2019 oefende de Bank ook prudentieel toezicht uit op negen bijkantoren van ondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere EER-lidstaat. Dit toezicht bleef beperkt tot de controle van de naleving van de witwaswetgeving.

2 Borgstellingsmaatschappijen en gewestelijke openbaarvervoermaatschappijen.

3 Er wordt slechts éénmaal rekening gehouden met de ondernemingen die tegelijkertijd als verzekeringsonderneming en als herverzekeringsonderneming actief zijn.

ondernemingen stabiliseerde na de consolidatiebeweging in de sector, die volgde op de inwerkingtreding van de nieuwe prudentiële regeling. Twee van de ondernemingen onder toezicht van de Bank zijn herverzekeringsondernemingen in strikte zin.

Verzekeringsgroepen

Eind 2019 stonden negen Belgische verzekeringsgroepen onder toezicht van de Bank. Dit is twee minder dan in 2018. Zes van deze groepen hebben enkel deelnemingen in Belgische verzekeringsondernemingen (nationale groepen), terwijl drie ervan deelnemingen hebben in ten minste één buitenlandse verzekeringsonderneming (internationale groepen).

Tabel 20

Belgische verzekeringsgroepen onder toezicht van de Bank

Belgische nationale groepen	Belgische internationale groepen
Belfius Verzekeringen	Ageas SA/NV
Cigna Elmwood Holdings	Navigators Holdings (Europe)
Credimo Holding	KBC Verzekeringen
Federale Verzekeringen	
Patronale Groep	
Securex	

Bron: NBB.

2.2 Toezichtsprioriteiten

Permanent toezicht

De aanhoudende lagerenteomgeving dreigt op termijn problematisch te worden voor een aantal ondernemingen die actief zijn in het levensverzekeringsbedrijf. De toestand van sommige ondernemingen vergt nu al bijzondere aandacht van de Bank, omwille van het door hen gehanteerde bedrijfsmodel. Tijdens de verslagperiode bleef de Bank dan ook verscherpt toezicht uitoefenen op de ondernemingen met het hoogste risicoprofiel.

In het kader van de algemene toezichtsbenadering blijven inspecties ter plaatse een belangrijk instrument voor het opsporen van zwakke punten, in het bijzonder in verband met de 'beste schatting' van de technische voorzieningen in de levensverzekeringportefeuilles (best estimate). Het volledige proces (van

de vaststelling van de noodzaak om een inspectie uit te voeren tot de bevindingen van de inspectie) heeft ertoe geleid dat de Bank strenge maatregelen heeft genomen voor sommige ondernemingen. De verificatie van de best estimate is een van de belangrijkste aandachtspunten voor het prudentieel toezicht, net zoals de middelen die ervoor worden uitgetrokken.

Brexit

De brexit blijft een aandachtspunt voor de verzekeringsondernemingen, gelet op de onzekerheid over de uitvoeringsmodaliteiten van het akkoord. Deze onzekerheden zullen verdwijnen zodra de EU-wetgeving niet langer van toepassing is in het Verenigd Koninkrijk en het EU paspoort komt te vervallen.

Het herhaaldelijke uitstel van de uitvoeringsdatum heeft de betrokken ondernemingen echter meer tijd gegeven om hun strategie te verfijnen en hun processen voor te bereiden rekening houdend met verschillende scenario's ('hard' versus 'soft brexit'). In dit verband werden de Belgische ondernemingen herhaaldelijk bevraagd over hun noodplannen. Uit deze bevragingen blijkt met name dat de meeste ondernemingen die reeds een in het Verenigd Koninkrijk gevestigd bijkantoor hebben,

ervoor hebben gekozen deze vestiging om te zetten in een third-country branch zodra deze regeling door de Britse autoriteiten wordt opgestart.

Voor de Britse ondernemingen die in België actief zijn, vereist het verlies van het Europees paspoort ook dat zij de nodige maatregelen nemen om hun doelstellingen te kunnen bereiken, zowel wat betreft het sluiten en het verlengen van overeenkomsten als wat betreft het voldoen aan de lopende verzekeringsverplichtingen tot de bestaande overeenkomsten¹ vervallen zijn (legacyportefeuille of back book). Er hebben besprekingen plaatsgevonden tussen de Bank en de Britse autoriteiten over de Britse verzekeringsondernemingen die hun situatie moeten regulariseren.

Het prudentieel toezicht op nieuwe ondernemingen die worden opgericht in het kader van de brexit zal een grote uitdaging vormen voor de Bank

Data Quality & analyse van de periodieke rapportering

Tijdens het verslagjaar heeft de Bank de kwaliteit van de financiële rapporteringen die haar periodiek worden bezorgd en van bepaalde signaletieke gegevens van de

¹ Vier ondernemingen hebben zich in dit verband in Brussel gevestigd: Lloyd's Insurance Company, QBE Europe NV, Amliin Insurance SE et Navigators via de overname van Asco NV.

verzekeringsondernemingen waarop zij toezicht houdt, nauwgezet opgevolgd.

Wat het eerste onderdeel betreft, werden naast de door de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) ontwikkelde validatietesten, die op geautomatiseerde wijze worden toegepast op de periodieke financiële rapporteringen, bijkomende validatietesten door de Bank ontwikkeld en toegepast. De Bank hecht groot belang aan correcte rapporteringen, aangezien deze de hoeksteen van het prudentieel toezicht vormen. Diverse ondernemingen werden naar aanleiding van deze oefening gecontacteerd om inconsistenties in de financiële rapporteringen weg te werken. De Bank zal deze oefening voortzetten met het oog op de continue verbetering van de kwaliteit van de financiële rapporteringen.

Daarnaast werd ook gewaakt over de kwaliteit van de signaletieke informatie (sleutelgegevens zoals vergunningen, contactpersonen,...) over de verzekeringsondernemingen. In dit verband werd overgegaan tot de modernisering van de automatisch gegenereerde 'ID-fiche' van elke verzekeringsonderneming.

Bovendien is de Bank volop bezig met het op punt stellen van een instrumentarium dat diepgaander analyses van de gegevens mogelijk moet maken. Hierbij zal de nadruk liggen op de sleutelelementen van de financiële gezondheid van de ondernemingen. De Bank zal prioritair aandacht besteden aan het toezicht op de technische voorzieningen, de kwaliteit van de berekening van de kapitaalvereisten en de aard van de activaportefeuilles van de ondernemingen.

Horizontale analyse van de niet-beroepsgebonden ziektekostenverzekering

Om de winstgevendheid van de aanvullende individuele ziektekostenverzekeringen in kaart te brengen, heeft de Bank een horizontale analyse gemaakt van de Belgische markt. Uit de studie blijkt dat de winstgevendheid van de producten afhangt van de kenmerken ervan. Teneinde een gelijk speelveld te waarborgen, werd de ondernemingen gevraagd om bij de berekeningen en de parametrisatie van de *best estimate* een aantal sensitiviteitsanalyses uit te voeren die een beter beeld zullen geven van deze kenmerken.

Aan de hand van deze sensitiviteitsanalyses konden de gerapporteerde *best estimates* van de ondernemingen

worden beoordeeld en konden er in voorkomend geval herstelmaatregelen worden opgelegd. De oefening leverde evenwel niet het beoogde resultaat op, zodat de ondernemingen verzocht werden een nieuwe gevoeligheidsanalyse met betrekking tot de waardering van de *best estimate* uit te voeren. De resultaten van deze oefening worden verwacht in de loop van 2020.

Beoordeling compliance

Er werd door de inspectieteams een transversaal onderzoek uitgevoerd naar de organisatie en de werking van de compliancefunctie, op basis van een steekproef van tien kleine verzekeringsondernemingen. Uit dit onderzoek is gebleken dat de ondernemingen over het algemeen kiezen voor een interne compliancefunctie, die een goede kennis heeft van de activiteiten van de onderneming en kan ingrijpen wanneer dit nodig blijkt. De middelen die aan de compliancefunctie worden gewijd, bleken zeer beperkt te zijn en er is vaak sprake van cumulaties van functies die kunnen leiden tot belangenconflicten in hoofde van de compliance officer en het lid van de directie dat verantwoordelijk is voor compliance. De risicoanalyse en de planning van de werkzaamheden zijn domeinen waar verbetering wenselijk is, om meer transparantie te bieden met betrekking tot enerzijds de toereikendheid van de dekking door de compliancefunctie van de door de onderneming gelopen compliancerisico's en anderzijds de voor de goede uitoefening van de functie benodigde personele middelen.

Samenwerkingsopdracht van de erkende revisor

In het kader van de samenwerkingsopdracht van de erkende revisor hebben de revisoren tijdens een workshop toegelicht welke aanpak zij hanteren voor de *best estimate*. Om een voldoende diepgaand inzicht te verkrijgen in de concrete werkzaamheden met betrekking tot enkele specifieke domeinen zoals de waarderingsmethodes van de *best estimate*, werd in 2019 aan dit thema verder gewerkt op een gestructureerde wijze. Dit heeft geresulteerd in een aantal algemene vaststellingen, die werden uitgediept in één-op-één dialogen met een aantal revisorenkantoren, waarbij deze hun werkwijze verder hebben toegelicht en details hebben verstrekt over de uitgevoerde controles en substantieve testen. De terugkoppeling naar de kantoren en de beroepsvereniging vormt het startpunt voor de verbetering van de communicatie met de Bank en moet er op termijn zorgen voor dat de werkzaamheden van de Bank en die van de revisoren beter op elkaar aansluiten.

IT-risico

Aan de hand van een vragenlijst en gesprekken ter plaatse, heeft de Bank bij elf significante verzekerings- en herverzekeringsondernemingen informatie verzameld over hun IT-risico's en over de wijze waarop deze worden beheerd. De resultaten van de analyse worden in het eerste kwartaal van 2020 verwacht.

Voor de beoordeling van het niveau van het IT-risico van een onderneming wordt in deze vragenlijst uitgegaan van de beoordeling van vijf subcategorieën van IT-risico's: beveiliging, beschikbaarheid en continuïteit, verandering, uitbesteding en integriteit van de gegevens. De beoordeling van het kader voor het toezicht op IT-risico's is gebaseerd op tien dimensies: IT-governance, IT-organisatie en -uitbesteding, IT-risicobeheer, beheer van de IT-beveiliging, beheer van de IT-operaties, aankoop van software, softwareontwikkeling en projectbeheer, beheer van de gegevenskwaliteit en vermogen om gegevens te aggregeren, IT-continuïteitsbeheer, IT-rapportering en interne IT-audit.

Cyberisico's

De Bank heeft in het verleden reeds gewezen op de doorgedreven digitalisering, de groeiende digitale verwevenheid van de verschillende economische sectoren en het belang van de daaruit voortvloeiende IT- en cyberisico's. De verzekerings- of herverzekeringsondernemingen en -groepen worden daardoor kwetsbaar

op twee fronten: enerzijds zijn ze als instellingen zelf het doelwit van cyberaanvallen en moeten ze over voldoende robuuste beschermings- en detectiesystemen beschikken; anderzijds ondervinden ze ook gevolgen van de aanvallen waarvan hun cliënten het slachtoffer zijn, omdat ze die hetzij expliciet dekken (affirmative cyber insurance), hetzij onbewust dekken (silent insurance of non-affirmative cyber insurance). De Bank heeft bij de volledige Belgische verzekeringssector naar deze twee punten gepeild aan de hand van een enquête. De analyse van de resultaten vangt aan in 2020. De IT- en cyberisico's worden meer in detail in deel E.3 behandeld.

InsurTech

Om in te schatten welke impact het gebruik van nieuwe technologische innovatie op de verzekeringssector heeft, werkt de Bank aan een aantal InsurTech-projecten. Aan de hand van een enquête bij de ondernemingen tracht de Bank de initiatieven tot technologische innovatie en digitalisering op het vlak van onder andere tarifiering, onderschrijving en schadebeheer in kaart te brengen. Verder formuleert de Bank aandachtspunten die specifiek zijn voor InsurTech en die kunnen bijdragen tot een beter wederzijds begrip van nieuwe technologische trends en tot een transparanter dialoog met de verzekeringsondernemingen. Deze projecten zullen vanaf 2020 concreet gestalte krijgen in het prudentieel toezicht op de Belgische verzekeringssector.

Stresstests en knipperlichtvoorzieningen

Aangezien EIOPA in 2019 geen stresstests op Europees niveau had georganiseerd, heeft de Bank een test uitgevoerd voor een reeks individuele verzekeraars die samen een aanzienlijk deel van de Belgische verzekeringssector vertegenwoordigen. Deze stresstest omvatte twee scenario's: een 'Belgian Adverse'-scenario en een 'Low Yield'-scenario. De referentiedatum voor deze oefeningen werd vastgelegd op 31 december 2018. Voor ieder scenario werd gevraagd de invloed te berekenen op de balans, de eigen middelen en het kapitaalvereiste. De resultaten van deze stresstests werden gepubliceerd op de website van de Bank¹.

Het Belgian Adverse-scenario meet de impact van een stijging van de rente op de Belgische overheidsobligaties met respectievelijk 100 en 200 basispunten op de solvabiliteit van de Belgische verzekeringsondernemingen. Dit scenario maakt het mogelijk om in de praktijk te beoordelen hoe het mechanisme van de zogenaamde volatiliteitsaanpassing (volatility adjustment)² werkt in een stresssituatie. De dekkinggraad van het solvabiliteitskapitaalvereiste (solvency capital requirement – SCR) van de zeven ondernemingen die hebben deelgenomen aan de test bedroeg gemiddeld 209% vóór de schokken, wat wijst op een comfortabele uitgangspositie. Na de schok van 200 basispunten was de gemiddelde dekkinggraad van het SCR met 64 procentpunten gedaald tot 145%. De daling is hoofdzakelijk te wijten aan de waardevermindering van de portefeuille Belgische overheidsobligaties als gevolg van deze schok (negatieve impact van 94% op de dekkinggraad van het SCR). Deze daling wordt ten dele goedge maakt door compenserende effecten in verband met bepaalde activa en passiva op de balans. Ook de strategieën die door sommige verzekeringsondernemingen worden gehanteerd om af te dekken via afgeleide producten, maken het mogelijk om de impact van de schok te beperken.

Het Low Yield-scenario meet de impact van een verdere daling van de risicovrije rentecurve op de solvabiliteit van de Belgische verzekeringsondernemingen.

Hoofddoel van dit scenario is de potentiële kwetsbaarheden van de verzekeringssector die voortvloeien uit een langdurige lagerenteomgeving, te identificeren en te beoordelen. De individuele resultaten worden in aanmerking genomen bij de beoordeling van het dossier voor de aanvraag van een vrijstelling van het aanleggen van de knipperlichtvoorziening voor renterisico.

Het koninklijk besluit op de jaarrekening van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen³ bepaalt dat de aanvullende voorzieningen (de zogenaamde knipperlichtvoorzieningen) die in het kader van Solvabiliteit I zijn gevormd, in de statutaire jaarrekening behouden blijven bij de overgang naar Solvabiliteit II en daarna ook aangevuld dienen te worden zolang het renterisico blijft bestaan. Het voornoemd koninklijk besluit bevat vereenvoudigde bepalingen inzake de vrijstelling van de verplichting tot dotatie aan de aanvullende voorzieningen.

De dekking van alle reglementaire eigenvermogensvereisten is een noodzakelijke voorwaarde om vrijgesteld te worden van de verplichting tot dotatie aan de aanvullende voorzieningen. Om in aanmerking

¹ Zie <https://www.nbb.be/en/financial-oversight/prudential-supervision/areas-responsibility/insurance-or-reinsurance-29>.

² Aanpassing van de risicovrije rentecurve waardoor de impact van de volatiliteit op korte termijn van de spreads in de obligatieportefeuille op de solvabiliteitspositie kan verminderd worden.

³ Koninklijk besluit van 17 november 1994 op de jaarrekening van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 1 juni 2016.

te komen voor vrijstelling moeten de ondernemingen ook stresstests uitvoeren met betrekking tot de blootstelling aan het renterisico, en deze stresstests moeten bevredigende resultaten opleveren. De resultaten van de test die het voormelde Low Yield-scenario simuleert, worden door de Bank gebruikt om deze vrijstelling toe te kennen.

Voor 2019 werden de ondernemingen die bevredigende resultaten lieten optekenen in 2018, vrijgesteld van deelname aan de stresstest, op voorwaarde dat hun renterisicoprofiel geen materiële wijzigingen had ondergaan. De vrijstelling werd toegekend als aan de twee volgende voorwaarden was voldaan zonder dat er andere elementen waren die beletten dat de vrijstelling werd toegekend: in de eerste plaats moest de onderneming in het basisscenario een solvabiliteitsratio hebben van meer dan 100 % en vervolgens moest zij een solvabiliteitsratio van meer dan 100 % behouden bij toepassing van een ongunstig scenario. Als aanvullende voorwaarde voor de toekenning van een vrijstelling voor het boekjaar 2019 dienden de verzekeringsondernemingen op 30 september 2019 een dekking te behalen van minstens 125 % van het solvabiliteitskapitaalvereiste. De verscherping van de voorwaarden voor de toekenning van een vrijstelling is toe te schrijven aan de zeer lage rentes en de ernstige onderschatting van het kapitaalvereiste voor renterisico in de standaardformule.

3. Financiëlemarktinfrastructuren en betalingsdiensten

Wat de financiëlemarktinfrastructuren (FMI's) en de betalingen betreft, werd 2019 gekenmerkt door enerzijds de introductie van het statuut van betalingsinitiatie- en rekeninginformatiedienstaanbieders, en anderzijds de verlening van vergunningen onder de CSD-verordening aan twee Belgische centrale effectenbewaarinstellingen (*central securities depositories* – CSD's). De tweede Europese richtlijn betreffende betalingsdiensten (PSD2) verplicht rekeninghoudende betalingsdienstaanbieders o.a. om hun online betaalrekeningeninfrastructuur open te stellen ('*Open Banking*') en maakt het mogelijk voor betalingsinitiatie- en rekeninginformatiedienstaanbieders (zowel banken, betalingsinstellingen als instellingen voor elektronisch geld) om de markt voor betalingsdiensten verder te penetreren. Aan *Open Banking* wordt een aparte paragraaf gewijd in hoofdstuk E over digitalisatie, waar ook meer informatie gevonden kan worden over IT- en cyberrisico's en het toezicht van de Bank daarop. De CSD-verordening heeft niet geleid tot het ontstaan van nieuwe types instellingen. Deze verordening had eerder tot doel om de veiligheid en efficiëntie van CSD's te waarborgen, een gelijk

speelveld te bevorderen en consolidatie in de CSD-sector mogelijk te maken.

3.1 Cartografie van de sector

De Bank is verantwoordelijk voor zowel het *oversight* als het prudentieel toezicht op FMI's, depositobanken, betalingsdienstaanbieders en aanbieders van kritieke diensten. Het *oversight* is gericht op de veiligheid van het financiële stelsel, terwijl het prudentieel toezicht betrekking heeft op de veiligheid van de operatoren die deze diensten aanbieden. In gevallen waar de Bank zowel *oversight* als prudentieel toezicht uitoefent, kunnen deze activiteiten als complementair worden beschouwd.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de systemen en instellingen die onder het toezicht/*oversight* van de Bank staan. Naast de classificatie op basis van het soort geleverde diensten worden de instellingen ook gegroepeerd op basis van: (i) de rol van de Bank (namelijk prudentiële toezichthouder, overseer of beide) en (ii) de internationale dimensie van het systeem of de instelling (de Bank als enige autoriteit, internationale samenwerkingsovereenkomst met de Bank als hoofdrolspeler, of andere rol van de Bank).

Tabel 21

Cartografie van de sector van financiëlemarktinfrastructuur en betalingsdiensten

	Internationale samenwerking		De Bank treedt op als enige autoriteit
	De Bank treedt op als hoofdautoriteit	De Bank neemt deel aan het toezicht, onder leiding van een andere autoriteit	
Prudentieel toezicht		<u>Depositobank</u> Bank of New York Mellon SA/NV	Betalingsdientaanbieders (PSPs) Betalingsinstellingen (Pis) Instellingen voor elektronisch geld (ELMIs)
Prudentieel toezicht en oversight	<u>Centrale effectenbewaarinstantie (CSD)</u> Euroclear Belgium <u>Internationale centrale effectenbewaarinstantie (ICSD)</u> Euroclear Bank SA/NV <u>Ondersteunende instantie</u> Euroclear SA/NV	<u>Effectenverrekeningssystemen (CCP)</u> LCH Ltd (UK), ICE Clear Europe (UK) LCH SA (FR), Eurex Clearing AG (DE), EuroCCP (NL), Keler CCP (HU), CC&G (IT)	<u>Betalingsverwerkers</u> Worldline SA/NV
Oversight	<u>Aanbieder van kritieke diensten</u> SWIFT	<u>Dienstverlener</u> TARGET2-Securities (T2S) ¹	<u>Centrale effectenbewaarinstantie</u> NBB-SSS
		<u>Betalingssysteem</u> TARGET2 (T2) ¹ CLS Bank	<u>Kaartschema's</u> Bancontact ¹ Mastercard Europe
			<u>Betalingssysteem</u> Uitwisselingscentrum en Verrekening (UCV) ¹
Post-trade infrastructuur	Effectenverrekening Effectenvereffening Effectenbewaarneming	Dienstverleners	Betalingsinstellingen en Instellingen voor elektronisch geld Betalingsverwerkers Kaartschema's
	T2S	Aanbieders van kritieke diensten	
	SWIFT		

Bron: NBB.

¹ Peer review in Eurosysteem/ESCB.

Zie tabel 22 voor wat betreft het verloop van het aantal onder toezicht staande betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld.

Eind 2019 stonden 26 betalingsinstellingen en zeven instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht onder het toezicht van de Bank. Daarnaast oefende de Bank ook toezicht uit op vijf bijkantoren en één betalingsinstelling die rekeningaggregatiediensten aanbiedt. Tijdens het verslagjaar werd een vergunning verleend aan deze instelling, evenals aan twee instellingen voor elektronisch geld en zeven

betalingsinstellingen naar Belgisch recht, waaronder Transferwise Europe en WorldRemit Belgium, die in het kader van de brexit beslist hebben een dochteronderneming in België te vestigen. Ten slotte werden er tijdens het verslagjaar vier vergunningen geschrapt, werd er aan één bijkantoor naar buitenlands recht een vergunning verleend en gingen er twee instellingen over van het beperkt statuut naar het volledig statuut.

Tabel 22

Verloop van het aantal onder toezicht staande betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld

(eindeperiodegegevens)

	2018	2019
Betalingsinstellingen	25	31
Naar Belgisch recht	19	26
Die rekeningaggregatiediensten aanbieden ¹	0	1
Beperkte instellingen ²	3	0
Bijkantoren naar buitenlands recht uit de EER	3	4
Instellingen voor elektronisch geld	9	8
Naar Belgisch recht	5	7
Beperkte instellingen ³	2	0
Bijkantoren naar buitenlands recht uit de EER	2	1

Bron: NBB.

- 1 Betalingsinstellingen die rekeningaggregatiediensten aanbieden zijn geregistreerd op grond van artikel 91 van de wet van 11 maart 2018 en zijn onderworpen aan een beperkter regime.
- 2 Beperkte betalingsinstellingen zijn geregistreerd als beperkte betalingsinstelling op grond van artikel 82 van de wet van 11 maart 2018 en zijn onderworpen aan een beperkter regime.
- 3 Beperkte instellingen voor elektronisch geld zijn geregistreerd als beperkte instelling voor elektronisch geld op grond van artikel 200 van de wet van 11 maart 2018 en zijn onderworpen aan een beperkter regime.

3.2 Toezichtsprioriteiten

Op het gebied van de FMI's en de betalingsdiensten waren er in 2019 twee opvallende nieuwigheden. Ten eerste was er de opkomst van allerlei nieuwe betalingsdienstaanbieders, die gedreven werd door de introductie van de PSD2. Ten tweede heeft de Bank aan twee centrale effectenbewaarinstellingen in België vergunningen verleend onder de CSD-verordening. Een volledig overzicht van alle toezichtsactiviteiten met betrekking tot FMI's en betalingsdiensten kan gevonden worden in het laatste 'Financial Market Infrastructures and Payment Services Report', dat beschikbaar is op de website van de Bank¹.

FinTech

De laatste jaren werd de financiële sector gekenmerkt door een toenemende mate van digitalisering en de introductie van tal van nieuwe applicaties, processen of producten, onder impuls van technologische

innovaties en gewijzigde voorkeuren van de consument. De digitale transformatie en FinTech² zijn concepten die nauw verweven zijn en die enerzijds worden gekenmerkt door de intrede op de markt van nieuwe innovatieve dienstverleners en anderzijds door initiatieven van bestaande instellingen om door middel van technologische innovaties de organisatie, de dienstverlening en het productaanbod te verbeteren.

De digitalisering in de financiële sector is vooral merkbaar in het betalingsverkeer. Deze trend wordt onder meer gedreven door de introductie van de tweede betalingsdienstenrichtlijn (PSD2)³ en het daaraan gekoppelde concept van *Open Banking* (zie paragraaf E.1.). In België is de Bank de nationale bevoegde autoriteit voor het prudentieel toezicht op betalingsdienstaanbieders. Voor de uitoefening van dit toezicht beschikt de Bank over een ruim gamma aan instrumenten, die opgenomen zijn in de Belgische wetgeving, om over de veilige werking en de solvabiliteit van deze instellingen te waken. In haar hoedanigheid van toezichthouder voor de tweede betalingsdienstenrichtlijn, verleent de Bank ook vergunningen aan nieuwe spelers of aan bestaande spelers die hun activiteiten wensen uit te breiden. In haar hoedanigheid van toezichthouder kon de Bank de volgende ontwikkelingen vaststellen op de Belgische betalingsmarkt:

- toename van gespecialiseerde betalingsdienstaanbieders die zich richten op kleine en middelgrote ondernemingen;
- toename van gespecialiseerde betalingsdienstaanbieders die zich richten op het faciliteren van internationaal betaalverkeer; en
- toename van gespecialiseerde betalingsdienstaanbieders die de verwerking van betaalgegevens trachten te automatiseren, optimaliseren en verrijken.

1 Zie <https://www.nbb.be/nl/publicaties-en-onderzoek/economische-en-financiele-publicaties/financial-market-infrastructures-and>.

2 De Financial Stability Board (FSB) definieert FinTech als 'financiële innovatie gedreven door technologische ontwikkelingen die kunnen leiden tot nieuwe bedrijfsmodellen, applicaties, processen of producten die een materiële impact hebben op de financiële markten en instellingen en op de financiële dienstverlening'.

3 Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG.

Met betrekking tot de eerste trend kan worden opgemerkt dat een groeiend aantal niet-bancaire betalingsdianstaaanbieders, namelijk betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld, een competitieve en gepersonaliseerde dienstverlening trachten uit te bouwen voor kleine en middelgrote ondernemingen, die vaak nood hebben aan specifieke betalingsoplossingen. De tweede trend heeft te maken met het feit dat steeds meer spelers proberen te innoveren in de sector van het internationale betaalverkeer. Door gebruik te maken van nieuwe technologieën trachten deze spelers een competitieve dienstverlening aan te bieden. De derde ontwikkeling die werd opgetekend betreft het toegenomen gebruik van data en betaalgegevens in de dienstverlening van niet-bancaire betalingsdianstaaanbieders. Zo zijn er bijvoorbeeld spelers die zich richten op de automatisatie en verrijking van bedrijfsprocessen, zoals het beheren van de boekhouding en het projecteren van kasstromen.

De hierboven vermelde ontwikkelingen zijn grotendeels complementair aan elkaar. Dit wordt onder meer geïllustreerd door het feit dat een significant aantal nieuwe spelers tracht in te spelen op meer dan één van de hierboven vermelde trends op de markt. Een voorbeeld hiervan zijn de spelers die zich richten op het faciliteren van het internationaal betaalverkeer van zowel individuele consumenten als kleine en middelgrote ondernemingen. De verdere ontwikkelingen op de betaalmarkt, in combinatie met de verdere ontwikkelingen inzake Open Banking, zullen uitwijzen

of deze nieuwe spelers een duurzaam bedrijfsmodel tot stand kunnen brengen en een permanente plaats kunnen innemen in het betaallandschap.

CSD-verordening

Na analyse van de dossiers en na de door de CSD-verordening¹ opgelegde consultatie van buitenlandse autoriteiten, heeft de Bank in 2019 aan twee CSD's in België – namelijk Euroclear Belgium en Euroclear Bank – vergunningen verleend in het kader van deze verordening.

De digitalisering in de financiële sector is vooral merkbaar in het betalingsverkeer

De CSD-verordening implementeert de internationale 'Principles for Financial Market Infrastructures' (PFMI's)² die het Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI) en de International Organization of Securities Commissions (IOSCO) hebben uitgevaardigd.

De verordening heeft niet alleen tot doel om de veiligheid en efficiëntie van de CSD's te waarborgen aan de hand van specifieke prudentiële vereisten die afgestemd zijn op het systemische belang van CSD's voor het financiële stelsel en op de werking van deze instellingen.

1 Verordening (EU) nr. 909/2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie en betreffende centrale effectenbewaarinstanties.

2 Zie https://www.bis.org/cpmi/info_pfmi.htm?m=3%7C16%7C598.

De internationalisering van de effectenvereffening, waarbij CSD's in toenemende mate aan elkaar gekoppeld zijn, verhoogde ook de behoefte aan een gemeenschappelijk prudentieel kader om te vermijden dat risico's die ontstaan in één CSD ook andere landen besmetten. De verordening bevordert niet alleen een gelijk speelveld door het opleggen van gemeenschappelijke vereisten in de hele Europese Unie, maar betreft ook de autoriteiten van andere landen bij de evaluatie van CSD's in de EU. Alleen al voor de vergunning om effecten te vereffenen die uitgegeven zijn onder Belgisch recht, moest de Bank autoriteiten uit 22 landen waarvoor Euroclear Bank belangrijk is, consulteren¹.

Niettegenstaande de internationalisering van de effectenvereffening blijft de markt gefragmenteerd. Een derde doelstelling van de verordening is daarom de concurrentie tussen CSD's aan te moedigen, niet alleen door de vereisten voor alle CSD's in de EU gelijk te maken, maar ook door aan de emittenten van effecten het recht te verlenen om hun effecten uit te geven in om het even welke CSD van de EU (in sommige landen bestond nog de verplichting om de effecten

De CSD-verordening heeft tot doel om de veiligheid en efficiëntie van CSD's te waarborgen, een gelijk speelveld te bevorderen en consolidatie in de sector mogelijk te maken

in de nationale CSD uit te geven). Hoewel er tot op heden van consolidatie in de sector nog maar weinig sprake is, biedt de verordening die mogelijkheid wel. Dankzij geharmoniseerde regels voor bijvoorbeeld de afwikkelingscyclus² wordt de complexiteit voor internationaal actieve partijen – zowel aan de kant van de deelnemers als aan de kant van de CSD's – sterk gereduceerd.

Met het verlenen van vergunningen aan Euroclear Belgium en Euroclear Bank is het proces niet ten einde. Minstens eenmaal per jaar wordt voor alle CSD's van de Unie getoetst of ze nog steeds aan alle vereisten van de verordening voldoen. Tijdens deze toetsing worden ook de betrokken buitenlandse autoriteiten geconsulteerd. Als lid van het Eurosysteem neemt de Bank overigens deel aan de beoordelingen van de buitenlandse CSD's van de Unie die vereffenen in euro.

1 Voor effecten die onder het recht van een andere lidstaat ressorteren is voorzien in een bijkomende consultatie met de autoriteit van de betrokken lidstaat.

2 De afwikkelingscyclus wordt voor de hele EU 'T+2' (d.w.z. dat de afwikkeling plaatsvindt twee dagen na de aankoop-verkooptransactie).